
PuuDno-2025-226

Puumalan kunnan lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi matkailijaveroa koskevaksi lainsäädännöksi

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle matkailijaveroa koskevaksi lainsäädännöksi.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi matkailijaverolaki. Lailla annettaisiin kunnille mahdollisuus ottaa käyttöön kunnan alueella tapahtuvaan vastikkeelliseen majoittamiseen kohdistuva vero eli matkailijavero. Veron käyttöönotto olisi kunnille vapaaehtoista. Veron tuotto tilitettäisiin kunnalle.

Matkailijavero kohdistuisi kunnan alueella tapahtuvaan majoittamiseen. Veron soveltamisala kattaisi kaiken tilapäisen ja vastikkeellisen majoittamisen riippumatta majoitusmuodosta tai toiminnan laajuudesta. Verovelvollinen olisi majoittaja, ja veron suorittamisvelvollisuus syntyisi silloin, kun majoittaminen majoitusyksikössä alkaa. Matkailijavero määräytyisi prosenttiosuutena majoituksen arvonlisäverottomasta hinnasta. Kunnanvaltuusto päättäisi veroprosentin suuruuden, joka olisi vähintään kaksi prosenttia ja enintään viisi prosenttia.

Matkailijaveroon sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyä. Verovelvollinen laskisi veron määrän ja suorittaisi veron oma-aloitteisesti. Verokausi olisi kalenterikuukausi. Muusta oma-aloitteisesta verotuksesta poiketen matkailijaverotuksessa veroilmoitus annettaisiin kuitenkin vain niiltä verokausilta, joiden aikana verovelvollisella on ollut veronalaista toimintaa. Veroviranomainen olisi Verohallinto.

Matkailijavero lisäisi niiden kuntien verotuloja, jotka ottavat matkailijaveron käyttöön. Suosituissa matkailukunnissa vero voisi tuottaa miljoonien eurojen verotulot, mutta valtaosassa kuntia mahdollinen verotulolisäys jäisi pieneksi. Koko maan tasolla matkailijaverosta kertyvät verotulot jäisivät todennäköisesti ainakin alkuvaiheessa muutamiiin miljooniin euroihin tai enintään pariin kymmeneen miljoonaan euroon.

Veron vaikutukset matkailijamääriin jäisivät todennäköisesti suhteellisen pieniksi. Kunnallisena verona matkailijavero kohdentuisi kuitenkin eri tavoin kuntien alueilla tapahtuvaan matkailutoimintaan ja matkailuyrityksiin, joten veron vaikutus matkailuun voi eri kunnissa vaihdella huomattavasti. Veron kunnallinen soveltaminen saattaa aiheuttaa vaikutuksia yritysten väliseen kilpailuasetelmaan. Matkailijaveron lisäisi myös majoituspalvelujen tarjoajien sääntelytaakkaa sekä aiheuttaisi hallinnollista työtä ja kustannuksia Verohallinnolle sekä veron käyttöönottaville kunnille.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutoksia oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettuun lakiin viittaussäännösten päivittämiseksi.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.3.2027. Matkailijaveroa kuitenkin sovellettaisiin ensimmäistä kertaa vuoden 2028 alusta.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallitus päätti kevään 2025 puoliväliriihessä Itäisen ja Pohjoisen Suomen ohjelmien strategisten toimenpiteiden käynnistämisestä. Osana tätä hallitus on päättänyt, että alueellisena kokeiluna toteutetaan lakiin perustuva matkailuvero eli matkailijamaksu toteuttamisedellytysten selvittämisen jälkeen. Selvityksessä tulee huomioida oikeudelliset edellytykset ja muut lainsäädännölliset sekä kuntataloudelliset kysymykset. Kirjaus sisältyy [Pohjoisen Suomen ohjelmaan](#), joka valmisteltiin valtioneuvoston kanslian johdolla ja jonka toimenpiteisiin matkailijaveron kokeilu kytkeytyy kestävän matkailun edistämisen välineenä.

Valtiovarainministeriö käynnisti syksyllä 2025 esiselvitystyön, jonka tavoitteena oli arvioida Pohjoisen Suomen ohjelman valmistelukirjauksen mukaisesti alueellisen matkailijaveron toteuttamisedellytyksiä ja tunnistaa alustavia vaikutuksia. Osana esivalmistelua valtiovarainministeriö järjesti avoimen verkkokuulemisen, jonka kautta kartoitettiin näkemyksiä matkailijaverosta Suomessa. Esivalmistelun päätteeksi valtiovarainministeriö julkaisi 17.4.2026 arviomuiston [Alueellinen matkailijavero Suomessa; Arviomuistio veron toteuttamisedellytyksistä](#) (valtiovarainministeriön julkaisuja 2026:12).

Pääministeri Petteri Orpon hallitus päätti kevään 2026 kehysriihen yhteydessä jatkaa alueellisen matkailijaveron lainvalmistelua.

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään **31.8.2026**. Kokousaikataulun johdosta lausunto annetaan viranhaltijapäätöksellä.

Lisätiedot: <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=b26f02ea-677e-4683-a168-2f7d7c6c4d0e>

Lausunnon on valmistellut elinkeinokehittäjä Niko Takala ja lausunto noudattelee pääpiirteissään Puumalan kunnanhallituksen matkailijaverosta aiemmin antamaa lausuntoa (KH 19.1.2026 §5).

Päätöksen peruste

Hallintosääntö § 23

Päätös

Päätän antaa Puumalan kunnan puolesta seuraavan lausunnon:

Puumalan kunta suhtautuu varauksellisesti matkailijaveron käyttöönottoon ja katsoo, että esityksen vaikutuksia erityyppisiin matkailualueisiin ja matkailuyrityksiin tulisi arvioida jatkovalmistelussa nykyistä perusteellisemmin.

Puumalan kunta on lausunut matkailijaveron toteuttamisesta jo tammikuussa 2026. Tuolloin kunta toi esille paikallisten matkailuyritysten pääosin kielteisen suhtautumisen matkailijaveroon sekä huolen veron vaikutuksista Itä-Suomen ja Puumalan matkailun kilpailukykyyn, kysyntään ja yritysten toimintaedellytyksiin. Kunta katsoi myös, että matkailun tilanne Itä-Suomessa poikkeaa olennaisesti esimerkiksi liikamatkailusta kärsivistä matkailukohteista. Puumalassa ja Etelä-Savossa tavoitteena on matkailijamäärien ja matkailutulon kasvattaminen.

Itä-Suomen matkailuelinkeino kärsii edelleen Venäjän hyökkäyssodan ja itärajan sulkeutumisen vaikutuksista. Samanaikaisesti matkailuyrityksiltä saadun palautteen

perusteella viime vuosien panostukset uusien eurooppalaisten asiakasryhmien tavoittamiseen ovat vähitellen alkaneet tuottaa tulosta. Tässä tilanteessa uusien matkailuun kohdistuvien veroluonteisten maksujen käyttöönottoa tulee arvioida erityisen kriittisesti. Matkailuyritysten kannattavuutta ovat jo heikentäneet arvonlisäverotukseen tehdyt korotukset, joita pääosin kuluttajakauppaa tekevät yritykset eivät heikon kysyntätilanteen vuoksi välttämättä pysty siirtämään täysimääräisesti hintoihin.

Puumalan kunta pitää hyvänä sitä, että esityksen mukaan matkailijaveron käyttöönotto olisi kunnille vapaaehtoista. Kuntien päätösvalta voi kuitenkin samalla johtaa kilpailua vääristäviin tilanteisiin saman matkailualueen sisällä. Matkailualueet eivät noudata kuntarajoja, ja esimerkiksi Saimaalla matkailija voi majoittua yhdessä kunnassa ja käyttää matkansa aikana laajasti naapurikuntien matkailupalveluita, reitistöjä ja muuta infrastruktuuria. Tällöin matkailun aiheuttama kuormitus ja siitä saatava verotuotto voivat kohdistua eri kuntiin. Lisäksi toisistaan poikkeavat verokäytännöt voivat asettaa samalla matkailualueella toimivia yrityksiä erilaiseen kilpailuasemaan. Tämän vuoksi alueellisen koordinaation tarve tulee huomioida lain jatkovalmistelussa.

Puumalan kunta pitää esitettyä 2–5 prosentin verokantaa majoituksen arvonlisäverottomasta hinnasta ongelmallisena. Prosenttiperusteinen vero kohdistuisi euromääräisesti voimakkaimmin yrityksiin, jotka tarjoavat laadukkaita ja korkeamman hintatason majoitustuotteita. Tämä ei kannusta matkailuelinkeinoa kehittämään korkeamman lisäarvon palveluita. Prosenttiperusteisuus voi lisäksi aiheuttaa tulkintaongelmia esimerkiksi sellaisissa matkailutuotteissa, joissa majoitus myydään osana laajempaa palvelupakettia. Puumalan kunta katsoo, että jatkovalmistelussa tulisi arvioida prosenttiperusteisen veron sijasta kiinteää matkailijakohtaista maksua, joka määräytyisi esimerkiksi henkilöä ja yöpymisvuorokautta kohden. Myös useissa muissa lausunnoissa prosenttiperusteisen mallin on katsottu kohdistuvan suhteettomasti korkeamman lisäarvon majoitukseen. Mikäli veroesitystä kuitenkin viedään prosenttiperusteisena eteenpäin, tulisi harkita veroprosentin alarajan pudottamista esimerkiksi 0,5 prosenttiin.

Puumalan kunta kiinnittää erityistä huomiota lyhytвуokraustoiminnan yhdenvertaiseen kohteluun. Lakiesityksen mukaan veron soveltamisala kattaisi kaiken tilapäisen ja vastikkeellisen majoittamisen majoitusmuodosta tai toiminnan laajuudesta riippumatta. Tämä tavoite on kannatettava, mutta sen toteutuminen edellyttää, että myös alustojen kautta ja muutoin pienimuotoisesti tarjottava lyhytвуokraus saadaan tosiasiallisesti saman sääntelyn ja valvonnan piiriin kuin rekisteröityneet majoitusyritykset. Ilman kattavaa majoitus- ja lyhytвуokraustoiminnan rekisteröintiä vaarana on, että uusi vero heikentää entisestään ammattimaisesti ja vastuullisesti toimivien majoitusyritysten kilpailuasemaa.

Puumalan kunta kiinnittää huomiota myös veron nimikkeeseen ja kohdentumiseen. Vaikka esityksessä puhutaan matkailijaverosta, vero kohdistuisi tosiasiallisesti majoittumiseen. Päiväkävijät tai toisessa kunnassa yöpyvät matkailijat voivat käyttää kunnan ylläpitämää matkailuinfrastruktuuria ja palveluita siinä missä kunnassa yöpyvät matkailijatkin. Veron kohdentuminen ainoastaan majoitukseen ei siten välttämättä vastaa matkailusta kunnalle aiheutuvien kustannusten tai kuormituksen todellista jakautumista.

Puumalan kunta pitää tärkeänä myös verotuoton käyttötarkoituksen tarkempaa arviointia. Esityksen mukaan matkailijaverosta saatavat tulot olisivat kunnalle yleiskatteellista verotuloa. Jos matkailijaveron otetaan käyttöön, olisi sen hyväksyttävyyden ja tarkoituksenmukaisuuden kannalta perusteltua, että verotuottoa vastaavaa rahoitusta kohdennettaisiin matkailun toimintaedellytysten kehittämiseen, kuten reitistöjen ja retkeilyalueiden ylläpitoon, matkailua palvelevaan infrastruktuuriin sekä kestävän matkailun edistämiseen.

Puumalan kunta katsoo lisäksi, että mahdollisen matkailijaveron hallinnollinen toteutus tulee järjestää siten, ettei se aiheuta kohtuutonta lisätyötä erityisesti pienille majoitusyrityksille. Jo tammikuussa 2026 antamassaan lausunnossa kunta kiinnitti huomiota järjestelmistä ja hallinnosta syntyviin kustannuksiin. Myös nyt lausuttavana olevassa hallituksen esitysluonnoksessa tunnistetaan majoituspalvelujen tarjoajille aiheutuva sääntelytaakka sekä hallinnolliset kustannukset.

Puumalan kunta pitää tärkeänä, että matkailijaveron koskevan lainsäädännön jatkovalmistelussa huomioidaan nykyistä vahvemmin Suomen matkailualueiden erilaiset lähtökohdat. Matkailijaveron tarve ja vaikutukset ovat erilaisia voimakkaasta matkailupaineesta kärsivissä kohteissa kuin Itä-Suomen kaltaisilla alueilla, joissa tavoitteena on matkailukysynnän, kansainvälisten matkailijamäärien, yritystoiminnan ja investointien kasvattaminen.

Mikäli lainsäädäntöä viedään eteenpäin, Puumalan kunta pitää erityisen tärkeinä veron paikallista vapaaehtoisuutta, alueellisten kilpailuvaikutusten huomioimista, lyhyt vuokrauksen yhdenvertaisen sääntelyn varmistamista, prosenttiperusteisen veromallin uudelleenarviointia sekä verotuoton kytkemistä matkailun toimintaedellytysten kehittämiseen.

Allekirjoitus

kunnanjohtaja Niina Kuuva

Muutoksenhakukielto
§ 4

Muutoksenhakukielto

Valmistelua tai täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §.